

•
ANALELE ȘTIINȚIFICE
ALE
UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA”
DIN IAȘI
(SERIE NOUĂ)

ISSN 1221-843X

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Istorie

Printed in Romania

•
ANALELE ȘTIINȚIFICE
ALE
UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA”
DIN IAȘI
(SERIE NOUĂ)

ISTORIE

TOM LXV
2019

Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Octavian Bounegru (Iași), Nelu Zugravu (Iași), Neculai Bolohan (Iași),
Alexandru-Florin Platon (Iași), Ștefan S. Gorovei (Iași),
Maria Magdalena Székely (Iași), Cristian Ploscaru (Iași), Claudiu Topor (Iași),
Gabriel Leanca (Iași), Gheorghe Iacob (Iași), Ionuț Nistor (Iași),
Ovidiu Buruiană (Iași), Victor Spinei, membru al Academiei Române (Iași),
Ioan Aurel Pop, președintele Academiei Române (Cluj-Napoca),
Ovidiu Cristea (București), Antal Lukács (București), Ion Eremia (Chișinău),
Ion Varta (Chișinău), Keith Hitchins (Urbana-Champaign), Dennis Deletant
(Londra), Carol Iancu (Montpellier), Hans-Christian Maner (Mainz).

COMITETUL DE REDACȚIE:

Petronel Zahariuc (director), Laurențiu Rădvan (redactor șef),
Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba, Adrian Vițalaru (secretar de redacție),
Mihai-Bogdan Atanasiu (secretar adjunct de redacție).

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în textele publicate revine în
exclusivitate autorilor.

Manuscrisele, cărțile și revistele propuse pentru schimb,
ca și orice corespondență se vor trimite redacției:

Petronel Zahariuc

Facultatea de Istorie
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
B-dul Carol I 11,
700506, Iași, România
Tel.: 40-(0)232-20.12.74
e-mail: zahariuc@uaic.ro

CUPRINS

Actele Colocviului interdisciplinar <i>Istoria culorilor – intersecții cromofile și cromofobe</i>, Iași, 25 noiembrie 2017	11
Cristina Bogdan, Maria Magdalena Székely, <i>Istoria culorilor – intersecții cromofile și cromofobe (Cuvânt înainte)</i>	13
Maria Magdalena Székely, <i>Trecutul în culori, culorile în trecut</i>	17
Ovidiu Cristea, <i>Războiul și culorile: preliminarii la istoria unui oxymoron</i>	39
Mária Lupescu Makó, <i>Culoarea garoafei, culoarea trupului, culoare regală... Roșul și nuanțele sale în costumele transilvane (secolele XVI-XVII)</i>	53
Greta-Monica Miron, <i>Culoarea în lumea clerului unit transilvănean în secolul al XVIII-lea</i>	77
Petronel Zahariuc, „Soitarii” și „meterhaneaua” sau despre alaiurile domnilor la venirea în scaun în veacul fanariot	93
Vlad Bedros, <i>Simbol sau indice? Despre polisemia culorii în imaginea de tradiție bizantină</i>	103
Silvia Marin Barutcieff, <i>Veșmintele uriașului. Culori și nuanțe în iconografia alpină a Sfântului Hristofor (1350-1530)</i>	121
Cristina Bogdan, <i>Ce culoare are Moartea? Răspunsuri ale iconografiei religioase românești (sec. XVIII-XIX)</i>	135
Bogdan Crețu, <i>Cum citim culorile. De la texte alb-negru la texte color</i>	151
Catrinel Popa, <i>Culorile tainice ale trecutului. Miraculos și policromie și în proza românească actuală</i>	161
Ana-Maria Ștefan, <i>He plays with the darkness: retorica picturală și etnografia culorii în romanele scriitorului sud-african Zakes Mda</i>	177
Lucian-Valeriu Lefter, <i>Condeieri peregrine despre culorile universului rural</i>	187

Ana Drob, <i>Analiza arheometrică a unui lot de olărie din epoca bronzului. Studiu de caz: Siliștea – Pe Cetățuie</i>	197
Ionuț Bogdan Szabo, <i>Zona de contact traco-frigiană ca spațiu de inovație religioasă</i>	215
Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba, <i>Slaves, masters and salt administration: the case of Hermadio (Roman Dacia)</i>	227
Immacolata Aulisa, <i>Giudei, cristiani e musulmani in Oriente: fonti cristiane di VII e VIII secolo</i>	235

Cuprins

Patrizia Mascoli, <i>Sulla presenza di Seneca tragico fino al Medioevo</i>	259
Alexandru Pinzar, <i>Un fals istoriografic: Moldoslavia</i>	271
Nicola Biffi, <i>Le Amazzoni di Strabone dal Caucaso al Nuovo Mondo</i>	279
Mihai Anatolii Ciobanu, <i>Marele paharnic Ioan Caraiman (†1609) și câteva date despre neamul său</i>	289
Tudor-Radu Tiron, Mihai-Bogdan Atanasiu, <i>The noble heraldry of the pre-modern Moldavia</i>	309
Mihai-Cristian Amărieuței, Ludmila Bacumenco-Pîrnău, <i>Moșia Giulești din ținutul Neamțului și stăpânii acesteia până în primele decenii ale secolului al XIX-lea (II)</i>	337
Marius Chelcu, <i>Fragmente din istoria orașului Iași: reședința Agenției Austriece</i>	383
Ștefan S. Gorovei, <i>Istorie culturală – istorie familială. Un „cerc literar” de la cumpăna veacurilor XVIII și XIX</i>	419
Laurențiu Rădvan, Mihai Anatolii Ciobanu, <i>Noutăți din arhivele moscovite: Planul Harting și planul general al Bucureștilor și împrejurimilor (1807-1812)</i>	451

Sorin Grigoruță, <i>Despre câteva măsuri pentru „buna ținere și orânduiala stării sănătății” și despre autorul lor: doctorul Georg Metz</i>	479
Cosmin Mihuț, <i>„Căderea în osândă” a unui deputat muntean. Exilul lui Ion Câmpineanu (1840-1841)</i>	497
Simion-Alexandru Gavriș, <i>Un eșec plin de semnificații: Lascăr Catargiu – șef al poliției Iașilor (3/15 septembrie 1854-15/17 mai 1855)</i>	513
Mircea-Cristian Ghenghea, <i>Epigramiștii „Arhivei” – o abordare prosopografică</i>	525
Adrian-Bogdan Ceobanu, Silvana Rachieru, <i>Reconstituirea unei biografii: pe urmele atașatului militar al României la Constantinopol – Lucian Trantomir (1913-1916)</i>	535
Claudiu-Lucian Topor, <i>Teritoriul românesc între ocupația germană și administrația națională. Imagini în oglindă la ieșirea din război (1918)</i>	553
Taras Vintskovs'kyi, <i>The General Consulate of Romania in Odessa under the terms of the “red” terror of January-March 1918 (based on the sources of Odessa’s press)</i>	563

Adrian Vițalaru, <i>Dimitrie Iurașcu – ministru plenipotențiar al României în Norvegia (1934-1939)</i>	573
Marian Hariuc, <i>On the trail of lost cultural relations: the Romanian historians and the centenary of the Italian Risorgimento</i>	587
Cristina Preutu, <i>Activitatea lectorilor CC ai PCR ca „diplomați” ai partidului</i>	605
Dan Alexandru Săvoaia, <i>Romania and the human rights issue within the Conference on Security and Cooperation in Europe (1972-1983)</i>	615

Restitutio

Eugen D. Neculau, <i>Luptele sociale în satele de pe Jijia de Sus</i>	631
---	-----

<i>Recenzii și note bibliografice</i>	653
<p>Andrei Asăndulesei, <i>GIS (Geographic Information Systems), fotogrametrie și geofizică în arheologie. Investigații non-invazive în așezări Cucuteni din România</i>, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2015, 274 p. (Casandra Brașoveanu); <i>Costișa: o perspectivă interdisciplinară</i>, volum editat de Anca-Diana Popescu, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2017, 254 p. (Ana Drob); C. Szabó, <i>Sanctuaries in Roman Dacia: Materiality and Religious Experience</i>, Oxford, Archaeopress Roman Archaeology 49, Archaeopress, 2018, VIII + 241 p. (George Ivașcu); <i>Pagans and Christians in Late Antique Rome. Conflict, Competition, and Coexistence in the Fourth Century</i>, edited by Michele Renee Salzman, Marianne Sághy, Rita Lizzi Testa, New York, Cambridge University Press, 2016, XV + 419 p. (Claudiu-Costel Luca); Petru Tomegea, <i>Valea Râșcăi. Toponimie și antroponimie</i>, Iași, Editura Junimea, 2018, 359 p. (Ion I. Solcanu); Cornel Țucă, Laurențiu Batin, <i>Ofițeri ardeleni și bucovineni din fosta armată austro-ungară</i>, Baia Mare, Ethnologica, 2018, 625 p. (Ion I. Solcanu); <i>Dobrogea în contextul Primului Război Mondial</i>, volum coordonat de Valentin Ciorbea, Corina Mihaela Apostoleanu, Delia Roxana Cornea, București, Editura Top Forum, 2017, 431 p. (Ion I. Solcanu); Remus Macovei, <i>Cartea de aur a eroilor musulmani jertfiți sub tricolor. Campaniile 1916-1919 și 1941-1945</i>, Constanța, Editura Imperium, 2018, 250 p. (Ion I. Solcanu); <i>Sfatul Țării. Documente</i>, I. <i>Procese-verbale ale ședințelor în plen</i>, editate de Ion Țurcanu, Chișinău, Editura Știința, 2016, 822 p.; II. <i>Procesele-verbale ale Comisiunii Agrare</i>, editate de Ion Țurcanu, Chișinău, Editura Știința, 2018, 610 p. (Ion I. Solcanu); Mihai Iacobescu, <i>Reflecții privind România Mare (zămislire, evoluție, prăbușire)</i>, București, Editura Arvin Press, 2018, 494 p. (Ion I. Solcanu); Victor Spinei, <i>The Editing of Historical Sources. Tre Hurmuzaki Collection of Documents / Editarea izvoarelor istorice. Colecția de documente Hurmuzaki</i>, București-Brăila, Editura Academiei Române - Editura Istros, 2018, 365 p. (Alex Mihai Stoenescu); <i>Politics and Peasants in Interwar Romania: Perceptions, Mentalities, Propaganda</i>, edited by Sorin Radu and Oliver Jens Schmitt, Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars Publishing, 2017, 551 p. (Codrin Ioan Moldoveanu).</p>	
<i>Abrevieri</i>	685

CONTENT

Papers of the Interdisciplinary Colloquium <i>The history of colors – chromophile and chromophobic intersections</i>, Iași, November 25, 2017	11
Cristina Bogdan, Maria Magdalena Székely, <i>The history of colors – chromophile and chromophobic intersections (Foreword)</i>	13
Maria Magdalena Székely, <i>Past in colours, colours in the past</i>	17
Ovidiu Cristea, <i>War and colours: introduction to the history of an oxymoron</i>	39
Mária Lupescu Makó, <i>Carnation color, body color, royal color... Red and its nuances in the Transylvanian costumes (16th-17th centuries)</i>	53
Greta-Monica Miron, <i>The colour in the world of the Transylvanian Greek-Catholic clergy of the 18th century</i>	77
Petronel Zahariuc, <i>The “Soitari” and the “meterhanea” or about the princes’ suites upon getting on the throne in the Phanariote century</i>	93
Vlad Bedros, <i>Symbol or index? On the colour’s polysemy in the image of Byzantine tradition</i>	103
Silvia Marin Barutcieff, <i>The giant’s vestments. Colours and nuances in the alpine iconography of St. Hristodor (1350-1530)</i>	121
Cristina Bogdan, <i>What colour is Death? Answers of the Romanian religious iconography (18th-19th centuries)</i>	135
Bogdan Crețu, <i>How we read colours. From black and white to colour texts</i>	151
Catrinel Popa, <i>The secret colours of the past. Miraculous and polychromy in the contemporary Romanian prose</i>	161
Ana-Maria Ștefan, <i>He plays with the darkness: the pictorial rhetoric and the ethnography of colour in the novels of the South-African writer Zakes Mda</i>	177
Lucian-Valeriu Lefter, <i>Peregrine pens on the colours of the rural universe</i>	187

Ana Drob, <i>Archaeometric analysis of a pottery lot from the Bronze Age. Case study: Siliștea – Pe Cetățuie</i>	197
Ionuț Bogdan Szabo, <i>The Thracian-Phrygian contact area as a space of religious innovation</i>	215
Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba, <i>Slaves, masters and salt administration: the case of Hermadio (Roman Dacia)</i>	227
Immacolata Aulisa, <i>Jews, Christians and Muslims in the East: Christian sources of VIIth and VIIIth century</i>	235

Patrizia Mascoli, <i>On the reception of Seneca the tragedian until the Middle Ages</i>	259
Alexandru Pînzar, <i>A historiographical fake: Moldoslavia</i>	271
Nicola Biffi, <i>The Amazons in Strabo: from the Caucasus to the New World</i>	279
Mihai Anatolii Ciobanu, <i>The great paharnic Ioan Caraiman (†1609) and a few facts about his kin</i>	289

Content

Tudor-Radu Tiron, Mihai-Bogdan Atanasiu, <i>The noble heraldry of the pre-modern Moldavia</i>	309
Mihai-Cristian Amărieuți, Ludmila Bacumenco-Pirău, <i>The Giulești estate of Neamț county and its owners until the first decades of the 19th century (II)</i>	337
Marius Chelcu, <i>Pieces of history of Iași: the residence of the Austrian Agency</i>	383
Ștefan S. Gorovei, <i>Cultural history – family history. A “literary circle” at the turn of the eighteenth and nineteenth centuries</i>	419
Laurențiu Rădvan, Mihai Anatolii Ciobanu, <i>New discoveries from the Moscow archives: The Harting plan and the general plan of Bucharest and its surroundings (1807-1812)</i>	451

Sorin Grigoruță, <i>About some measures for “maintaining the state of health” and about their author: the physician Georg Metz</i>	479
Cosmin Mihuț, <i>The “fall in condemnation” of a Wallachian deputy. The exile of Ion Campineanu (1840-1841)</i>	497
Simion-Alexandru Gavriș, <i>A meaningful failure: Lascăr Catargiu – chief of police in Iași (September 3/15 1854 - May 15/17 1855)</i>	513
Mircea-Cristian Ghenghea, <i>The epigrammists of “Arhiva” – a prosopographical approach</i>	525
Adrian-Bogdan Ceobanu, Silvana Rachieru, <i>Reconstruction of a biography: In search of the military attaché of Romania to Constantinople – Lucian Trantomir</i>	535
Claudiu-Lucian Topor, <i>The Romanian territory between the German occupation and the national government. Mirror images upon leaving the war (1918)</i>	553
Taras Vintskovs’kyi, <i>The General Consulate of Romania in Odessa under the terms of the “red” terror of January-March 1918 (based on the sources of Odessa’s press)</i>	563

Adrian Vițalariu, <i>Dimitrie Iurașcu – Minister Plenipotentiary of Romania in Norway (1934-1939)</i>	573
Marian Hariuc, <i>On the trail of lost cultural relations: the Romanian Historians and the centenary of the Italian Risorgimento</i>	587
Cristina Preutu, <i>The activity of lecturers of the Central Committee of the Romanian Communist Party as „diplomats” of the Party</i>	605
Dan Alexandru Săvoaia, <i>Romania and the human rights issue within the Conference on Security and Cooperation in Europe (1972-1983)</i>	615

Restitutie	
Eugen D. Neculau, <i>Social struggles in the villages of Jijia de Sus</i>	631
<i>Reviews and bibliographical notes</i>	653
<i>Abbreviations</i>	685